

Skæhkere sijte

Rovviltnemnda i region 6

c/o Statsforvalteren i Trøndelag

Postboks 2600, 7734 Steinkjer

Høring – revidering av kapittel 2 i Forvaltningsplan for rovvilt i region 6 Midt-Norge Saksnummer: 2022/11128

Skæhkere sijte viser til høringen om revidering av kapittel 2 i Forvaltningsplan for rovvilt i region 6 Midt-Norge.

Geografisk differensiert forvaltning må gis reelt innhold

Skæhkere sijte mener den geografisk differensierte forvaltningen er en grunnleggende forutsetning for å oppnå den todelte målsettingen i rovviltpolitikken. Dersom områder utenfor forvaltningsområdet for bjørn likevel må akseptere tilstedeværelse av skadegjørende bjørn uten mulighet for effektive uttak, uthules hele formålet med soneforvaltningen.

Vi mener derfor at terskelen for uttak av skadegjørende bjørn utenfor forvaltningsområdet må være lav. Dette gjelder også binner dersom de oppholder seg i reinbeiteområder og medfører eller kan forventes å medføre skade på rein.

Særlig om binner i kalvingsområder

Skæhkere sijte er kritisk til formuleringer som innebærer at terskelen for uttak av binne generelt skal være høyere enn for hannbjørn.

Kalvingsperioden er den mest sårbare perioden i reindriftsåret, og predasjon i kalvingsland kan få store konsekvenser for kalveoverlevelse, dyrevelferd og produksjon. Det bør derfor ikke etableres en høyere terskel for uttak av binner i områder utenfor bjørnens forvaltningsområde. Dersom bjørn, uavhengig av kjønn, oppholder seg i eller nær kalvingsland og representerer et skadepotensial, må forvaltningen kunne reagere raskt og effektivt.

Skæhkere sijte er også bekymret for formuleringen i høringsbrevet om at «de tiltak som er mulige for å unngå at bjørnebinner felles, skal være iverksatt». For reindriften finnes det ofte få eller ingen reelle alternative tiltak som kan forhindre skader i kalvingsperioden. Kalvingsland kan ikke flyttes. Kravet må derfor ikke praktiseres slik at nødvendige uttak forsinkes eller vanskeliggjøres. Ved vurderingen må hensynet til reindriften og skadepotensialet i kalvingsområder tillegges avgjørende vekt.

Om jerv

Skæhkere sijte støtter at det åpnes for unntak fra hovedregelen om ikke å fastsette kvoter for lisensfelling innenfor forvaltningsområdet for jerv når det foreligger særlige grunner.

Distriktet mener imidlertid at formuleringen om at «maks to ynglinger per reinbeitedistrikt kan være en slik særskilt begrunnelse» er for svak. Etter vårt syn bør det framgå at to eller flere ynglinger i et reinbeitedistrikt normalt skal anses som en særskilt begrunnelse for å iverksette bestandsregulerende tiltak.

Reindriftens vern og samlet belastning

Reindriften er ikke bare en næring, men også en sentral del av samisk kulturutøvelse. Myndighetene har gjennom Grunnloven § 108 og folkerettslige forpliktelser et særskilt ansvar for å sikre grunnlaget for samisk kultur.

Ved vurdering av uttak av skadegjørende rovvilt må det legges vekt på den samlede belastningen reindriften utsettes for. Skæhkere sijte påvirkes samtidig av jerv, bjørn, gaupe og kongeørn. Belastningen må vurderes samlet, ikke art for art.

Kunnskapsgrunnlag

Skæhkere sijte stiller spørsmål ved om dagens registreringsgrunnlag gir et tilstrekkelig bilde av den faktiske forekomsten av rovvilt i regionen. Vår erfaring tilsier at forekomsten av rovvilt og omfanget av skader er større enn det som fremkommer av dokumenterte bestandsdata.

Tradisjonell samisk kunnskap om rovviltforekomst, tapsmønstre og reinens arealbruk må tillegges større vekt i forvaltningen, på linje med biologiske registreringer og overvåkingsdata.

I praksis er det ofte reindriften som først oppdager rovviltaktivitet og ynglinger. Skæhkere sijte har erfaring med at vi har funnet ynglinger som ikke har blitt dokumentert fordi SNO ikke har hatt anledning til å komme ut innen nødvendig tid. Dette kan føre til at viktig kunnskap om rovviltforekomst ikke blir registrert.

Skæhkere sijte mener derfor at reindriftsutøvere bør gis en tydeligere rolle i dokumentasjonsarbeidet. Det bør vurderes ordninger der reindriften får myndighet og økonomisk kompensasjon for å dokumentere ynglinger og andre relevante rovviltobservasjoner etter fastsatte kriterier. Dette vil kunne styrke kunnskapsgrunnlaget, sikre raskere registreringer og bidra til en mer effektiv og tillitsbasert forvaltning.

Det er derfor viktig at overvåkings- og registreringsarbeidet videreutvikles slik at forvaltningen bygger på et best mulig kunnskapsgrunnlag.

Konklusjon

Skæhkere sijte mener forslaget bør endres slik at:

- Geografisk differensiert forvaltning gis reelt innhold i områder utenfor bjørnens forvaltningsområde.
- Terskelen for uttak av skadegjørende bjørn utenfor forvaltningsområdet holdes lav.
- Det ikke innføres en generelt forhøyet terskel for uttak av binner i utenfor forvaltningsområdet.

- Kravet om å iverksette tiltak for å unngå felling av bjørnebinner ikke praktiseres på en måte som forsinker eller vanskeliggjør nødvendige uttak i kalvingsområder.
- Kalvingsområder og kalvingsperioden tillegges særskilt vekt ved vurdering av skadefelling.
- To eller flere jerveynglinger i et reinbeitedistrikt normalt skal utløse vurdering av bestandsregulerende tiltak.
- Hensynet til samisk reindrift og samisk kulturutøvelse tydeliggjøres i forvaltningsplanen.
- Tradisjonell samisk kunnskap og den samlede rovviltbelastningen tillegges større vekt.
- Kunnskapsgrunnlaget om rovviltforekomst og skadeomfang styrkes.

Med hilsen

For Skæhkere sijte

Mathis Hætta

Snåsa 3.juni 2026